

Meteorológiai elemek hatása a búza, a kukorica és a napraforgó termésátlagaira

Kecskeméthy Tea

Mezőgazdasági mérnök alapszak, nappali tagozat

Növénytermesztési-tudományok Intézet, Agronómia Tanszék

Belső témavezető: Dr. Simon-Gáspár Brigitta, egyetemi adjunktus, Növénytermesztési-tudományok Intézet, Georgikon Campus, Keszthely

A vizsgálat eredményei alapján egyértelműen megállapítható, hogy az éghajlati tényezők, különösen a csapadék mennyisége és eloszlása döntő szerepet játszanak a vizsgált szántóföldi növények terméseredményeinek alakulásában. Az utóbbi évek szélsőséges időjárása, a hosszan tartó aszályos időszakok és a magas hőmérséklet jelentős mértékben befolyásolták a hozamokat, elsősorban a kukorica és a napraforgó esetében. A kukorica hozamai mutatták a legnagyobb ingadozást, ami nem meglepő, hiszen ez a kultúra különösen érzékenyen reagál a nyári hónapok csapadékhiányára. A júliusi és augusztusi időszakban tapasztalt vízhiány közvetlenül csökkentette a termés mennyiségét, míg a kiegyenlített csapadékeloszlás és a mérsékelt hőmérséklet kedvezően hatott a hozamokra. Az őszi búza terméseredményei ezzel szemben viszonylag kiegyenlítettek voltak, ami a növény jobb alkalmazkodóképességét mutatja. A téli és kora tavaszi csapadék meghatározó szerepet játszott a fejlődésében, mivel ezek a hónapok befolyásolták a bokrosodást, az áttelelést és a szemképződést. Az enyhébb telek és a kiegyenlített tavaszi csapadékeloszlás kedvezően hatottak a termésátlagokra. A napraforgó hozamai mérsékelt mértékben ingadoztak, de a növény a hosszan tartó száraz és forró időszakokra érzékenyen reagált. Bár a napraforgó jobban tűri a hőséget, a vízhiány és a magas hőmérséklet együttesen terméseszkökenéséhez vezettek. A megfelelő mennyiségű és időben érkező csapadék ebben az esetben is döntő jelentőségű volt. Összességében elmondható, hogy a vizsgált évek során a terméseredmények alakulását elsősorban a csapadék mennyisége és időbeli eloszlása határozta meg, míg a hőmérséklet ingadozása másodlagos szerepet játszott. Az agrotechnológiai elemek fontos szerepet játszanak a stresszhatások mérséklésében, azonban a kedvezőtlen klimatikus hatások teljes mértékben nem ellensúlyozhatók.

A jövőben a vízmegőrző technológiák, az integrált növényvédelem, valamint a változó környezeti feltételekhez jobban alkalmazkodó fajták alkalmazása kulcsfontosságú lesz a termésbiztonság fenntartásában és a fenntartható növénytermesztés megvalósításában.